

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	9
หลักการ ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบเปิด (Open Education)	9
รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด	16
แหล่งทรัพยากรการเรียนแบบเปิด (OER)	23
องค์ประกอบของแหล่งทรัพยากรการเรียนแบบเปิด	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	28
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดฯ	29
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนฯ	35
ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของอุดมศึกษาไทย	36
ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ	37

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ตอนที่ 1 ผลการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดฯ	39
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการจัดฯ	60
ตอนที่ 3 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดฯ	71
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผลการวิจัย	79
อภิปรายผลการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะทั่วไป	89
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	91
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจรับรองรูปแบบ	97
ภาคผนวก ข รายชื่อแหล่งข้อมูล	99
ประวัติผู้วิจัย	101

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	(ร่าง) รูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดของต่างประเทศ	34
ตารางที่ 4.1	ความถี่และร้อยละของผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของในและต่างประเทศ ด้านระบบและการให้บริการ (Infrastructure and support system)	40
ตารางที่ 4.2	ความถี่และร้อยละของผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของในและต่างประเทศด้านการสอน (Instructor)	43
ตารางที่ 4.3	ความถี่และร้อยละของผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของสถาบันในและต่างประเทศด้านการวางแผนและการออกแบบ (Course Planning and Designing)	44
ตารางที่ 4.4	ความถี่และร้อยละของผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของสถาบันในและต่างประเทศด้านการนำไปใช้งาน (Course Implementation)	49
ตารางที่ 4.5	ความถี่และร้อยละของผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของสถาบันในและต่างประเทศ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ (Learning Evaluation)	52
ตารางที่ 4.6	ความถี่และร้อยละของผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของสถาบันในและต่างประเทศ ด้านการประเมินหลักสูตร (Course Evaluation)	53
ตารางที่ 4.7	ความถี่และร้อยละของผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของสถาบันในและต่างประเทศ ด้านนโยบายการบริหารจัดการ (Course Management)	54
ตารางที่ 4.8	(ร่าง) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของในและต่างประเทศ	59
ตารางที่ 4.9	จำนวนและร้อยละของผู้สอนและผู้เรียนด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของผู้สอนและผู้เรียนด้านต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของหน่วยงานกลางของสถาบันอุดมศึกษา เช่น สกอ. หรือ กระทรวงศึกษาธิการออนไลน์ระบบเปิดของอุดมศึกษาไทย	65
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของผู้สอนและผู้เรียนด้านความต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในรายวิชา	65
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของผู้สอนและผู้เรียนด้านความต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดให้เป็นหลักสูตรระยะสั้นที่มีประกาศนียบัตรให้แก่ผู้เรียนที่เรียนจบหลักสูตรและสามารถนำไปใช้เทียบเคียงจำนวนหน่วยกิตกับการศึกษาในระบบปกติ	66
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สอนและผู้เรียนด้านความต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด: การเข้าถึง	66
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สอนและผู้เรียนด้านความต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด: ความเป็นอิสระ	67
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สอนและผู้เรียนด้านความต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด: การปฏิสัมพันธ์	68
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สอนและผู้เรียนด้านความต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด: การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	69
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สอนและผู้เรียนด้านความต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด: แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้	69
ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สอนและผู้เรียนด้านความต้องการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด: วิธีการเรียนการสอน	70
ตารางที่ 4.19 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของอุดมศึกษาไทย	71
ตารางที่ 4.20 ผลการตรวจสอบความถูกต้องในข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.21 ผลการตรวจสอบความถูกต้องขององค์ประกอบย่อยในข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ	75
ตารางที่ 5.1 ตารางแสดงรูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดของต่างประเทศ	80
ตารางที่ 5.2 ตารางแสดง (ร่าง) รูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดของอุดมศึกษาไทย	81

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 2.1	Thai Massive Open Online Course	19
ภาพที่ 2.2	มาตรฐานการเรียนการสอน MOOC 10 ข้อ ที่ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ	20
ภาพที่ 2.3	CHULA MOOC (https://mooc.chula.ac.th)	22
ภาพที่ 4.1	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของอุดมศึกษาไทย	74
ภาพที่ 4.2	แสดงส่วนประกอบของระบบการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของ อุดมศึกษาไทย	77
ภาพที่ 4.3	แผนผังของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด	78
ภาพที่ 5.1	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดของอุดมศึกษาไทย	83
ภาพที่ 5.2	แผนผังของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด	84

